

Op 28 november 2024 zijn bij de raadsgriffie vragen binnengekomen van de heer Morgan Brejaart van de fractie Forum voor Democratie gericht aan de voorzitter van de Raad op grond van ex artikel 35 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de Raad. Het college van Burgemeester en Wethouders beantwoordt de vragen als volgt.

Betreffende beantwoording schriftelijke vragen van de heer Morgan Brejaart (Forum voor Democratie) inzake “Weet wat je eet”.

---

November jongleden heeft Forum voor Democratie Enschede een motie ingediend met de titel ‘Weet wat je eet’.

Een motie die niet geheel uit de lucht kwam vallen gelet op de zorgwekkende welvaartsziekten zoals diabetes, hart- en vaatziekten, kanker, obesitas enz. die nog altijd toenemen. Ook in de mainstream media rollebollen de experts dagelijks over elkaar heen die aan de alarmbel trekken om politici wakker te schudden en hen te wijzen op hun verantwoordelijkheid. Unaniem zijn artsen en voedingsexperts er over eens dat de voedselindustrie het verdienmodel laat prevaleren boven de volksgezondheid en hier geen enkele verandering in komt zolang de politiek achterover blijft leunen.

De wethouder heeft namens het college de motie van Forum voor Democratie Enschede ontraden met de motivatie dat zij hier praktisch al uitvoering aan gaven. Deze motie droeg op om 1) met scholen in gesprek te gaan over meer koolhydraatarme producten in de kantine. 2) Een plan van aanpak te ontwikkelen voor voorlichting over verborgen suikers in en gezondheidsrisico's van bewerkt voedsel. 3) In gesprek te gaan met alle supermarkten in de gemeente Enschede om een eind te maken aan de verleiding bij de kassa met producten die leiden tot overgewicht en overige gezondheidsklachten.

Ondanks dat de wethouder het merendeel van de raad heeft weten te overtuigen, kan Forum voor Democratie niet aan de indruk ontkomen dat er in de praktijk weinig van terecht komt. De supermarkten vertonen geen enkel teken dat er gesprekken gaande zijn over ongezonde producten bij o.a. de kassa, noch lijkt het erop dat er serieus aandacht wordt besteed aan bewerkt voedsel op scholen, in schoolklassen of lesprogramma's. Zodoende stelt Forum voor Democratie de volgende vragen aan het college:

*1) Kan het college aangeven hoe lang zij volgens haar aandacht besteed aan gezonder eten en op welke wijze zij dat tot nu toe heeft gedaan?*

- Enschede is sinds 01-09-2021 aangesloten bij de landelijke JOGG-organisatie. Samen met JOGG zetten we in Enschede programma's en projecten op die zich richten op een gezonde leefomgeving voor kinderen en jongeren (buurten, sport, school).
- Centraal in de projecten en programma's staat het stimuleren van een gezonder aanbod van eten en drinken, meer bewegen en voldoende ontspanning.
- Daarnaast staan alle scholen in Enschede in verbinding met de Gezonde School Adviseurs van GGD Twente. De Gezonde School Adviseurs ondersteunen scholen om te werken aan een gezonde leefstijl van leerlingen volgens de Gezonde School aanpak.

2) *Aan welke ongezonde voedingsproducten besteed het college precies haar aandacht en met wie(organisatie) wordt daar op welke wijze aandacht aan besteed?*

- De Gezonde School Adviseur richt zich samen met de school op het structureel en planmatig werken aan het thema Voeding. Om te zorgen dat jongeren gezonde en duurzame voedselkeuzes kunnen maken. In Enschede zijn momenteel 5 Voortgezet Onderwijs scholen en 2 locaties van het ROC Twente actief met De Gezonde Schoolkantine.
- JOGG Enschede kijkt met name naar de omgeving waar kinderen van 0-23 jaar komen. De voedingsproducten waar in de focus op ligt zijn met name de tussendoortjes, traktaties, lunch en drinken.
- De lokale JOGG-regisseur van Sportaal draagt zorg voor gezond aanbod bij sportactiviteiten en evenementen/ de gezonde sportkantine/ naschools beweegaanbod/ vakantieactiviteiten.
- Op het CJG-platform Loes.nl wordt het thema onder de aandacht gebracht. En besteed de afdeling Jeugdgezondheid van GGD Twente in haar individuele en collectieve activiteiten aandacht aan het belang van goede Voeding (producten uit de schijf van vijf).

3) *Is het college op de hoogte dat veel voedingsproducten suggereren gezond te zijn en misleiding is genormaliseerd in de voedingsindustrie? Zo ja, vindt zij dat hier aandacht voor moet komen?*

- Enschede zet in op de bewustwording voor het kiezen van gezonde producten. Hierbij sluit Enschede aan bij de definitie die de GGD Twente hanteert van gezonde producten, zijnde dat producten moeten voldoen aan de richtlijn Goede Voeding van de Gezondheidsraad en de praktische vertaling hiervan in de adviezen en de Schijf van Vijf van het Voedingscentrum.
- Enschede heeft geen invloed op de wijze waarop de voedingsindustrie hun producten aanbiedt aan de consumenten.

4) *Welke gezonde producten zijn er in schoolkantines in prijs verlaagd om de drempel te verlagen om gezonder te eten?*

- De gemeente heeft hier geen informatie over. De gemeente heeft ook geen zeggenschap over de schoolkantines en wat daar verkocht wordt.
- Wat we wel kunnen doen is hen te stimuleren om het gezond te doen.
- In Enschede heeft één van de scholen als enige school in Nederland de hoogste schaal van de Gezonde School Kantine behaald. Dit betreft het Zone college in Enschede.

5) *Realiseert het college zich dat het eenvoudigweg duurder maken van junkfood slechts de wandelgang richting de supermarkt intensificeert? Zo ja, zijn er producten in schoolkantines duurder gemaakt met het idee om eetgewoonten positief te beïnvloeden?*

- De gemeente heeft hier geen informatie over. De Gezonde School Adviseurs merken uit de reactie van scholen dat het voor scholen lastig is concurrerende prijzen te hanteren voor gezonde producten. Daarnaast is het voor een school bewerkelijk om een gezonde kantine te voeren.

6) *Kan het college aangeven welke gesprekken er met wie zijn gevoerd om consumenten minder te verleiden en te misleiden in supermarkten?*

Zie onder vraag 1. Bij projecten, programma's of contacten met consumenten in wijken, buurten, sport en op school wordt hier aandacht aan besteed.

7) *Wat is de reden dat tot op heden 0,0 aanpassingen zijn verricht in de supermarkten en de ziekmakende producten nog altijd op ooghoogte staan/liggen en bij de kassa in je schoot worden geworpen?*

De leveranciers van deze producten eisen vaak deze plekken op.

8) *Kan Forum voor Democratie de conclusie trekken dat de supermarkten in Enschede willens en wetens consumenten verleiden met dik- en ziekmakende producten en het college van Enschede niet bij machte is om zich hard te maken voor de volksgezondheid? Zo nee, graag een toelichting?*

Enschede is niet bij machte om supermarkten te dwingen binnen een bepaald format hun producten te verkopen, omdat:

- De benodigde wet- en regelgeving voor gemeenten hiervoor ontbreekt.

9) *Welke initiatieven gaat het college deze raadsperiode nog ontplooien om structureel en effectief meer aandacht te vragen voor ongezonde toevoegingen in het eten, snacks en (fris)dranken op scholen en in supermarkten?*

- Gemeente Enschede is aangesloten bij JOGG. Dat betekent dat er initiatieven opgepakt worden zowel op beleid- als op praktijkniveau om de leefomgevingen van de gemeente Enschede structureel gezonder te maken.
- Via PPS (publiek private samenwerking) worden regionaal samenwerkingen aangegaan met bijv. de supermarkten. Te denken valt aan Trommel zonder Rommel (lidl supermarkten PO), Gezond tussend` Ooren (KDV), Groenteboxjes (Aldi ,KDV).

Enschede, 17 december 2024

Burgemeester en Wethouders van Enschede,  
de loco-Secretaris, de loco-Burgemeester,

(E.A. Smit)

(N. van den Berg)